



Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec T-189/14

**Deza, a.s.,
proti
Európskej chemickej agentúre**

„Prístup k dokumentom – Nariadenie (ES) č. 1049/2001 – Dokumenty, ktorými disponuje ECHA a ktoré obsahujú informácie predložené v rámci konania o žiadosti o autorizáciu používania látky bis(2-ethylhexyl)ftalát (DEHP) – Rozhodnutie zverejniť určité informácie považované žalobkyňou za dôverné – Výnimka týkajúca sa ochrany obchodných záujmov – Pojem súkromie – Právo vlastníť majetok – Povinnosť odôvodnenia“

Abstrakt – Rozsudok Všeobecného súdu (štvrtá komora) z 13. januára 2017

1. *Inštitúcie Európskej únie – Právo verejnosti na prístup k dokumentom – Nariadenie č. 1049/2001 – Výnimky z práva na prístup k dokumentom – Zamietnutie prístupu – Možnosť opierať sa o všeobecné domnienky, ktoré sa uplatňujú na určité kategórie dokumentov – Cieľ – Existencia všeobecnej domnienky uplatňujúcej sa na dokumenty predložené v rámci konania o autorizácii chemickej látky – Neexistencia – Porušenie práva vlastníť majetok – Neexistencia*

(Charta základných práv Európskej únie, článok 17; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1049/2001, článok 4, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1907/2006, článok 118)

2. *Inštitúcie Európskej únie – Právo verejnosti na prístup k dokumentom – Nariadenie č. 1049/2001 – Výnimky z práva na prístup k dokumentom – Ochrana obchodných záujmov – Pôsobnosť – Súbor vedeckých štúdií predložených v rámci konania o autorizácii chemickej látky – Začlenenie – Podmienka*

(Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1049/2001, odôvodnenia 4 a 11 a články 1 a 4, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1907/2006, článok 118)

3. *Inštitúcie Európskej únie – Právo verejnosti na prístup k dokumentom – Nariadenie č. 1049/2001 – Výnimky z práva na prístup k dokumentom – Ochrana obchodných záujmov – Zamietnutie prístupu – Povinnosť odôvodnenia – Rozsah*

(Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1049/2001, článok 4)

4. *Inštitúcie Európskej únie – Právo verejnosti na prístup k dokumentom – Nariadenie č. 1049/2001 – Výnimky z práva na prístup k dokumentom – Ochrana obchodných záujmov určitej osoby – Rozsah*

(Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1049/2001, článok 4 ods. 2 prvá zarážka)

5. *Súdne konanie — Predloženie nových dôvodov v priebehu súdneho konania — Podmienky — Rozšírenie existujúceho žalobného dôvodu — Prípustnosť*

(Rokovací poriadok, článok 48 ods. 2 prvý pododsek)

6. *Aproximácia právnych predpisov — Registrácia, hodnotenie a autorizácia chemických látok — Nariadenie REACH — Rozšírenie určitých informácií o zaregistrovaných látkach na internete — Údaje zodpovedajúce hodnotám DNEL a PNEC predmetnej látky — Rozsah povinnosti uverejnenia*

[Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1907/2006, článok 119 ods. 1 písm. f)]

7. *Aproximácia právnych predpisov — Registrácia, hodnotenie a autorizácia chemických látok — Nariadenie REACH — Rozšírenie určitých informácií o zaregistrovaných látkach na internete — Informácie predložené v rámci konania o autorizácii — Porušenie dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS) — Neexistencia*

(Dohoda TRIPS, článok 39 ods. 2 a 3; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1049/2001 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1907/2006, článok 119)

8. *Inštitúcie Európskej únie — Právo verejnosti na prístup k dokumentom — Nariadenie č. 1049/2001 — Výnimky z práva na prístup k dokumentom — Ochrana obchodných záujmov — Prevažujúci verejný záujem, ktorý odôvodňuje zverejnenie dokumentov — Odvolávanie sa na zásadu transparentnosti — Nevyhnutnosť uplatniť konkrétne odôvodnenie týkajúce sa daného prípadu*

(Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1049/2001, článok 4 ods. 2)

9. *Aproximácia právnych predpisov — Registrácia, hodnotenie a autorizácia chemických látok — Nariadenie REACH — Rozšírenie určitých informácií o zaregistrovaných látkach na internete — Údaje zodpovedajúce hodnotám DNEL a PNEC predmetnej látky — Odôvodnenie na základe zásady transparentnosti*

[Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1907/2006, odôvodnenie 117 a článok 119 ods. 1 písm. f)]

10. *Akty inštitúcií — Odôvodnenie — Povinnosť — Rozsah*

(Článok 296 ZFEÚ)

11. *Základné práva — Charta základných práv Európskej únie — Právo vlastníť majetok — Pôsobnosť — Práva priznávajúce nadobudnuté právne postavenie — Pojem*

(Charta základných práv Európskej únie, článok 17 ods. 1)

12. *Inštitúcie Európskej únie — Právo verejnosti na prístup k dokumentom — Nariadenie č. 1049/2001 — Výnimky z práva na prístup k dokumentom — Ochrana rozhodovacieho procesu — Podmienky — Konkrétne, skutočné a vážne ohrozenie uvedeného procesu*

(Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1049/2001, článok 4 ods. 3)

1. V oblasti prístupu verejnosti k dokumentom, ktorými disponujú inštitúcie Únie, možnosť, že dotknuté inštitúcie a agentúry sa môžu opierať o všeobecné domnienky vzťahujúce sa na určité kategórie dokumentov, sa uplatní na podobné všeobecné úvahy pri žiadostiach o zverejnenie týkajúce sa dokumentov rovnakej povahy.

Uplatnenie všeobecných domnienok v zásade vyplýva z bezpodmienečnej potreby zabezpečiť riadne fungovanie dotknutých konaní a zaistiť, aby ich účel nebol narušený. Uznanie všeobecnej domnienky môže teda vychádzať z nezlučiteľnosti prístupu k dokumentom týkajúcim sa niektorých konaní s ich riadnym priebehom a z rizika ich narušenia, keďže všeobecné domnienky umožňujú zachovať nenarušený priebeh konania obmedzením zásahov tretích osôb. Uplatňovanie osobitných pravidiel stanovených právnym aktom upravujúcim konanie pred inštitúciou Únie, na ktorého účely boli požadované dokumenty predložené, je jedným z kritérií, ktoré môžu odôvodňovať uznanie všeobecnej domnienky.

Pokiaľ ide o nariadenie č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií, na rozdiel od situácií, v ktorých sa pripúšťa uplatnenie všeobecných domnienok odmietnutia prístupu k dokumentom, však toto nariadenie výslovne upravuje vzťah medzi týmto nariadením a nariadením č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie. Článok 118 nariadenia č. 1907/2006 totiž stanovuje, že nariadenie č. 1049/2001 sa vzťahuje na dokumenty uchovávané Európskou chemickou agentúrou (ECHA). Toto nariadenie neupravuje reštriktívne používanie dokumentov nachádzajúcich sa v spise týkajúcom sa autorizačného postupu na účely používania chemickej látky. Uvedené nariadenie naozaj neobmedzuje prístup k spisu na dotknutých účastníkov konania alebo na sťažovateľov. Z ustanovení nariadenia č. 1907/2006 teda nevyplýva žiadna všeobecná domnienka. Nemožno preto uznať, že v autorizačnom postupe upravenom nariadením č. 1907/2006 sa dokumenty odovzdané ECHA považujú za dokumenty, na ktoré sa v ich celosti zjavne vzťahuje výnimka týkajúca sa ochrany obchodných záujmov žiadateľov o autorizáciu.

V tejto súvislosti článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článok 17 Charty základných práv nemožno vykladať tak, že stanovujú automatickú výnimku zo zásady zverejnenia pre dokumenty vypracované pri obchodnej činnosti súkromného subjektu. V prípade, ak tretia osoba požiada o prístup k tomuto typu dokumentov, sa totiž vyžaduje konkrétne a skutočné preskúmanie každého z nich, okrem prípadov, v ktorých súd Únie uznal existenciu všeobecnej domnienky odmietnutia prístupu k daným dokumentom.

(pozri body 34, 37, 39, 40, 163)

2. Konanie o žiadosti o autorizáciu používania chemickej látky sa riadi nariadením č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), ktoré upravuje postup Únie pri autorizácii používania chemických látok. Článok 118 uvedeného nariadenia stanovuje, že nariadenie č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie sa vzťahuje na dokumenty uchovávané Európskou chemickou agentúrou (ECHA). Z toho vyplýva, že zásadu čo najširšieho prístupu verejnosti k dokumentom, ako stanovujú odôvodnenie 11 a článok 4 nariadenia č. 1049/2001, treba v zásade rešpektovať vo vzťahu k dokumentom, ktoré má v držbe ECHA. Zásada čo najširšieho prístupu verejnosti k dokumentom však napriek tomu podlieha určitým obmedzeniam založeným na dôvodoch verejného alebo súkromného záujmu. Nariadenie č. 1049/2001 totiž najmä vo svojom odôvodnení 11 a svojom článku 4 upravuje systém výnimiek ukladajúci inštitúciám, úradom a agentúram povinnosť nezverejniť dokumenty v prípade, ak by toto zverejnenie porušilo niektorý z týchto záujmov.

Pokiaľ ide o žiadosť o prístup k informáciám týkajúcim sa vedeckých štúdií a ich obsahu predloženým v rámci žiadosti o autorizáciu, nezdá sa, že by zverejnenie samotného súhrnu týchto opisných údajov, ktoré sú dostupné verejnosti, mohlo stačiť na porušenie ochrany obchodných záujmov žiadateľa o autorizáciu. Navyše tento musí nepreukázať, ako by v danom prípade uvedený súhrn vedeckých údajov mal predstavovať citlivý obchodný údaj a ako by jeho zverejnenie poškodilo jeho obchodné záujmy. Hoci treba uznať, že práca na usporiadaní verejných informácií vykonaná žiadateľom môže mať určitú obchodnú hodnotu, iba vtedy, ak by posúdenia urobené žiadateľom počas tejto kompilačnej práce mali pridanú hodnotu – teda ak by spočívali napríklad v nových vedeckých záveroch alebo

v úvahách o invenčnej stratégii, ktorá môže zabezpečiť podniku obchodnú výhodu nad jeho konkurentmi – spadali by pod obchodné záujmy, ktorých ochranu zaručuje článok 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001.

(pozri body 50, 51, 60, 67)

3. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 52 – 54)

4. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 55, 56)

5. Podľa článku 48 ods. 2 prvého pododseku rokovacieho poriadku uvádzanie nových dôvodov je prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. Dôvod, ktorý predstavuje rozšírenie dôvodu uvedeného skôr, či priamo alebo implicitne, a ktorý má úzky vzťah s týmto dôvodom, musí byť vyhlásený za prípustný. Okrem toho zákaz uložený článkom 48 ods. 2 rokovacieho poriadku sa týka iba nových dôvodov a nebráni žalobcom, aby uvádzali nové tvrdenia na podporu dôvodov už obsiahnutých v žalobe.

(pozri bod 91)

6. Z článku 119 ods. 1 písm. f) nariadenia č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), ako aj z jeho prílohy I vyplýva, že vzhľadom na význam údajov zodpovedajúcich hodnotám DNEL (odvodená úroveň bez nepriaznivých účinkov) a PNEC (odhad koncentrácie bez nepriaznivých účinkov) pri ochrane verejného zdravia a životného prostredia, sa hodnotenie chemickej bezpečnosti látky a údaje, ktoré z neho vyplývajú, musia týkať všetkých určených použití a vzťahovať na všetky etapy životného cyklu uvedenej látky a že tieto údaje musia byť zverejnené. Povinnosť zverejnenia upravená vyššie uvedeným ustanovením sa skutočne vzťahuje na hodnoty DNEL a PNEC obsiahnuté v správe o chemickej bezpečnosti priloženej k žiadosti o autorizáciu.

Pokiaľ ide o rozsah povinnosti zverejnenia informácií uvedených v článku 119 ods. 1 písm. f) nariadenia č. 1907/2006, táto povinnosť sa vzťahuje aj na minimálne informácie o metóde odvodu alebo odhadu hodnôt DNEL a PNEC a o ich vzájomnom vzťahu s inými hodnotami. Tieto minimálne informácie sú totiž nevyhnutné pre pochopenie toho, čo predstavujú hodnoty DNEL a PNEC a pre určenie, na čo sa vzťahujú. Treba teda pripustiť, že ak by boli zverejnené iba hodnoty bez akéhokoľvek vysvetlenia ich významu, stratilo by vyššie uvedené ustanovenie svoj potrebný účinok.

(pozri body 105, 108)

7. Keď v oblasti dotknutej Dohodou o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS) existuje právna úprava Únie, uplatní sa právo Únie, z čoho vyplýva povinnosť vykonať v rozsahu, v akom je to možné, výklad v súlade s touto dohodou, avšak bez toho, aby mohol byť danému ustanoveniu tejto dohody priznaný priamy účinok.

V tejto súvislosti nariadenie č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie a nariadenie č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) treba vykladať spôsobom zabezpečujúcim ich súlad s obsahom článku 39 ods. 2 a 3 dohody TRIPS. Toto ustanovenie dohody TRIPS však nemôže znamenať, že ochrana priznaná právam vyplývajúcim z duševného vlastníctva má absolútnu prednosť pred domnienkou v prospech zverejnenia informácií predložených v rámci žiadosti o autorizáciu používania chemickej látky.

V tomto zmysle by prístup, podľa ktorého informácie predložené v rámci žiadosti o autorizáciu chemickej látky predstavujú obchodné tajomstvo (dôverné informácie) v zmysle článku 39 ods. 2 dohody TRIPS, zastávaný žalobkyňou znamenal, že sa neuplatní článok 119 nariadenia č. 1907/2006. S takýmto prístupom však nemožno súhlasiť, pretože v skutočnosti vedie k spochybneniu zákonnosti tohto ustanovenia s prihliadnutím na článok 39 ods. 2 a 3 dohody TRIPS.

(pozri body 116, 149, 151)

8. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 123, 124)

9. Pokiaľ ide o žiadosť o prístup k hodnotám DNEL (odvodená úroveň bez nepriaznivých účinkov) a PNEC (odhad koncentrácie bez nepriaznivých účinkov) uvedené v správe o chemickej bezpečnosti a v analýze alternatív predložené v rámci žiadosti o autorizáciu používania chemickej látky, aj keby sa na tieto hodnoty vzťahoval obchodný záujem žiadateľa o autorizáciu, článok 119 ods. 1 písm. f) nariadenia č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) stanovuje, že tieto hodnoty sú z úradnej povinnosti zverejňované. Táto povinnosť prístupu k týmto informáciám je v odôvodnení 117 toho istého nariadenia zdôvodnená nevyhnutnosťou poskytnúť občanom Únie prístup k informáciám o látkach, ktorým môžu byť vystavení, aby mali možnosť prijímať informované rozhodnutia o tom, ako chcú používať tieto látky.

Z článku 119 ods. 1 nariadenia č. 1907/2006 a z jeho odôvodnenia 117 vyplýva, že normotvorca Únie sa domnieval, že zverejnenie informácií, ktoré sú v tomto článku uvedené, je otázkou prvoradého záujmu. Tento normotvorca sám zvážil záujmy, aby na základe toho dospel k záveru, že záujem na zverejnení informácií týkajúcich sa hodnôt DNEL a PNEC je väčší ako záujem žiadateľa o autorizáciu na ich nezverejnení, pretože tieto informácie sa týkajú jedných z najdôležitejších záujmov, ktoré existujú, a to záujmov dotýkajúcich sa ľudského zdravia a životného prostredia. Tieto úvahy môžu preukázať, že zásada transparentnosti vykazuje osobitnú naliehavosť, ktorá môže mať prednosť pred prípadnými dôvodmi opodstatňujúcimi odmietnutie zverejnenia sporných informácií. Rovnako to platí aj pre hodnoty expozície NOAEL – teda hodnoty, ktoré majú uvádzať maximálnu koncentráciu bez pozorovaného nepriaznivého účinku – obsiahnuté v podkladoch, metódach a poznámkach.

(pozri body 127 – 129)

10. Pozri text rozhodnutia.

(pozri bod 133)

11. Pozri text rozhodnutia.

(pozri bod 161)

12. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 172, 173)